

รายละเอียดผลงาน
ที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและสัดส่วนผลงาน
ข้อเสนอแนวคิด วิธีการ เพื่อพัฒนางาน
ตามเอกสารแนบ ๕

ของ

นายกัมปนาท ดอกไม้
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๕๗๓
ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๗ (ขอนแก่น)

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน การดูแลรักษาป่าแบบมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภอเชิงใน จังหวัดอุบลราชธานี
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕
๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ
 - ๓.๑ องค์ความรู้ทางวนศาสตร์ เช่น การจัดการป่าไม้ วนวัฒน การสำรวจทรัพยากรป่าไม้ การสำรวจและรังวัดพื้นที่ป่าไม้ วนศาสตร์ชุมชน เป็นต้น
 - ๓.๒ กฎหมายและระเบียบว่าด้วยการป่าไม้
 - ๓.๓ แนวคิดในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการพื้นที่
๔. สรุปสาระและขั้นตอนในการดำเนินงาน

สถานการณ์ด้านป่าไม้ในประเทศไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่กระตุ้นให้ประชาชนต้องหารายได้โดยการเปลี่ยนแนวคิดจากการทำการเกษตรเพื่อยังชีพเป็นการทำการเกษตรเพื่อการพาณิชย์ การเพิ่มจำนวนมากขึ้นของประชากรในประเทศ แต่พื้นที่มีจำนวนเท่าเดิม อีกทั้งสถานการณ์ไวรัสโควิด-๑๙ ทำให้คนอพยพกลับถิ่นฐานบ้านเกิด ทำให้พื้นที่ป่าหลายแห่งได้ถูกเปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่เพาะปลูกของการเกษตรรวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ จำนวนมาก โดยขาดการวางแผนและจัดการที่ดี

อำเภอเชิงใน จังหวัดอุบลราชธานี เป็นอำเภอที่มีพื้นที่ป่าไม้ค่อนข้างมาก ทั้งพื้นที่ป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ รวมทั้งพื้นที่สวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ซึ่งอำเภอเชิงใน จังหวัดอุบลราชธานี ก็ได้รับผลกระทบและมีปัญหาเรื่องการลักลอบตัดไม้และการบุกรุกพื้นที่ป่าอยู่ในหลายพื้นที่เช่นกัน

ในเขตพื้นที่ตำบลศรีสุข อำเภอเชิงใน จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ป่าส่วนหนึ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสีสุก เนื้อที่ประมาณ ๒๔,๘๑๖ ไร่ ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างพื้นที่ ๒ ตำบล คือ ตำบลศรีสุข และตำบลโนนรัง ซึ่งเป็นป่าที่ชาวบ้านทั้ง ๒ ตำบล โดยเฉพาะชาวบ้านจาก ๖ หมู่บ้านรอบแนวเขตป่าได้ใช้ประโยชน์จากการเก็บหาของป่า เช่น เห็ด หน่อไม้ ผักป่า มันป่า ผลไม้ป่า แมลงต่าง ๆ แต่เนื่องจากกระแสของการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา มันสำปะหลัง ทำให้ชาวบ้านมีการลักลอบบุกรุกพื้นที่เพื่อทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น กรมป่าไม้ ในฐานะผู้ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ป่าผืนดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการปลูกป่าฟื้นฟูสภาพป่าที่เสื่อมโทรม รวมทั้งดูแลรักษาป่า โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนรอบแนวเขตป่าและหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สำรวจพื้นที่ป่าเบื้องต้น เช่น สภาพป่า ชนิดป่า แนวเขตปัจจุบัน การใช้ประโยชน์จากป่า เป็นต้น
๒. ประสานงานกับผู้นำชุมชนรอบแนวเขตป่า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อร่วมวางแผนการปฏิบัติงานและแนวทางในการดำเนินงาน
๓. ดำเนินการตามแผนงาน โดยมีการดำเนินการดังนี้
 - ๓.๑สำรวจพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการฟื้นฟูสภาพป่า
 - ๓.๒จัดทำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อขอความเห็นชอบจากชาวบ้านรอบแนวเขตป่า
 - ๓.๓จัดอบรมเพื่อให้ความรู้กับชาวบ้านเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและแนวทางในการจัดการป่าไม้แบบมีส่วนร่วม โดยร่วมกับโครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านยางน้อย อำเภอเชิงใน จังหวัดอุบลราชธานี และหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้เชิงใน ซึ่งเป็นหน่วยงานในพื้นที่
 - ๓.๔ร่วมกับชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่ ในการจัดกิจกรรมการดูแลรักษาพื้นที่ป่า เช่น การทำแนวกันไฟ การแบ่งพื้นที่รับผิดชอบเพื่อลาดตระเวน การปลูกป่าในวันสำคัญต่าง ๆ รวมทั้งร่วมกันจัดทำแนวเขตป่า

๓.๕ ส่งเสริมการปลูกป่าในรูปแบบ การปลูกป่า ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง และการทำการเกษตรในรูปแบบวนเกษตร ในพื้นที่ของชาวบ้าน เพื่อลดการพึ่งพิงทรัพยากรจากป่าธรรมชาติ

๔. ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน และให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่ชาวบ้าน

๕. รายงานผล ปัญหา อุปสรรค ให้กรมป่าไม้ และหน่วยงานผู้ร่วมดำเนินการ

จากการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว ทำให้ปัญหาการลักลอบตัดไม้และการบุกรุกพื้นที่ป่าดังกล่าวลดลง ชาวบ้านในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการป่าเพิ่มขึ้น มีการกระจายรายได้จากการจ้างแรงงานในชุมชนเพื่อมาทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการปลูกป่าและบำรุงรักษาป่าของกรมป่าไม้ ลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากนี้ยังมีแนวร่วมและเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นเยาวชนในพื้นที่ ในการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ด้วย

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ
๑. โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านยางน้อย อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี
 ๒. หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ อบ.๑๗
 ๓. หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้เขื่องใน
 ๔. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข
 ๕. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนรัง

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

ในการดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่า กรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน โดยมีการสำรวจพื้นที่เบื้องต้นในการปลูกป่าเสริมในส่วนที่เป็นป่าเสื่อมโทรม การประชาสัมพันธ์ การจัดทำประชาคม และการประสานการปฏิบัติกับผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗. ผลสำเร็จของงาน

๗.๑ สามารถดูแลรักษาป่า เพื่อให้ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์จากการเก็บหาของป่า เพื่อยังชีพในชีวิตประจำวัน
๗.๒ กรมป่าไม้มีแนวร่วม และเครือข่ายเยาวชน ในการดูแล รักษา พื้นที่ป่าให้คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป
๗.๓ สามารถเพิ่มพื้นที่ป่าเพื่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เอกชน เพื่อลดการพึ่งพิงและการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าธรรมชาติ

๗.๔ สามารถลดความขัดแย้ง และทัศนคติที่ไม่ดี ระหว่างชาวบ้านกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๗.๕ ป่าเสื่อมโทรมที่โดนบุกรุกได้รับการฟื้นฟูจำนวน ๔๕๐ ไร่

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

ส่งเสริมการปลูกป่าในรูปแบบ การปลูกป่า ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง และการทำการเกษตรในรูปแบบวนเกษตร ในพื้นที่ของชาวบ้าน เพื่อลดการพึ่งพิงทรัพยากรจากป่าธรรมชาติ และเป็นแนวทางหรือรูปแบบที่สามารถขยายผลไปสู่การอนุรักษ์ป่าในพื้นที่อื่น ๆ

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

๙.๑ นโยบายบางอย่างของภาครัฐ เช่น การส่งเสริมการปลูกยางพารา มันสำปะหลัง ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่การเกษตร ยังเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแนวคิดหรือทัศนคติเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๙.๒ ชาวบ้านขาดความเชื่อมั่นหน่วยงานภาครัฐ ในความต่อเนื่องของการดำเนินงานและการให้สนับสนุนด้านต่าง ๆ

๙.๓ บุคลากร และงบประมาณของภาครัฐมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้ประสิทธิภาพ ในการทำงานลดลง

๙.๔ การเปลี่ยนผู้นำชุมชนหรือหัวหน้าหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานบางอย่างขาดความต่อเนื่อง

๙.๕ สถานการณ์ไวรัสโควิด-๑๙ แพร่ระบาด ทำให้การดำเนินงานบางช่วงเวลาต้องหยุดและการขาดแคลน

แรงงาน

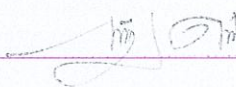
๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ควรสนับสนุนงบประมาณให้ต่อเนื่องและสอดคล้องกับช่วงระยะเวลา ตามแผนปฏิบัติงาน เพื่อลดความเสี่ยงและความเครียดในการทำงานของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชนที่เป็นแนวร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๑๐.๒ ควรมีการจัดฝึกอบรมความรู้ด้านต่างๆ ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ การคัดเลือกรูปแบบการส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อให้ราษฎรอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน การอบรมให้ความรู้วิทยากรคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ เช่น ความรู้เรื่องระบบสารสนเทศด้านป่าไม้ การผลิตสื่อในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อนำความรู้เป็นแนวทางในการนำมาปรับใช้และสามารถแก้ปัญหาในการพัฒนาระดับพื้นที่ได้

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นายกำบนาท ดอกไม้)

ผู้เสนอผลงาน

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงตามความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นายสมศักดิ์ ทวีพันธ์)

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการ

ส่วนโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ

วันที่ ๒๐ / สิงหาคม / ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายบุญลาภ อุกโร)

นิกริชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ทำหน้าที่

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 สาขาอบลร

วันที่ ๒๐ / สิงหาคม / ๒๕๖๖

ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ

หมายเหตุ : หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แลบบันท์ที่เสียง ฯลฯ ผู้เสนอผลงานอาจจัดเตรียมเพื่อนำมาแสดงประกอบการให้สัมภาษณ์ต่อที่ประชุมคณะกรรมการประเมินผลงานก็ได้ ไม่ต้องจัดส่งพร้อมผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ของ นายกัมปนาท ดอกไม้ นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๕๗๓ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๗ (ขอนแก่น) กรมป่าไม้
เรื่อง การส่งเสริมการดูแลรักษาป่าแบบมีส่วนร่วมตามแนวพระราชดำริ

๑. หลักการและเหตุผล

ในอดีตที่ผ่านมา การจัดการทรัพยากรป่าไม้ มุ่งเน้นเพื่อให้ตอบสนองความต้องการเฉพาะด้าน มิได้
สนใจถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหรือติดตามมากเท่าใดนัก มักเน้นวัดผลประสงค์ที่เป็นชีวภาพ/กายภาพ และเน้น
สถานภาพทางกฎหมายมากจนเกินไป มองข้ามปัญหาของคนและสังคม แต่ถึงแม้กฎหมายจะเขียนไว้อย่างเข้มงวด
อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงก็เชื่อว่าพื้นที่ป่าเหล่านี้จะปลอดภัย การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเพาะปลูกหรือกิจการอื่นก็
เกิดขึ้นตลอดเวลา หรือแม้แต่การเก็บหาของป่าอย่างอื่นก็มีตลอดเวลาเช่นกัน

การอนุรักษ์ที่ผ่านมามักมีความเชื่อว่า มีความสัมพันธ์ในทางลบ ระหว่างกิจกรรมของคนกับสภาพ
สิ่งแวดล้อม และนโยบายของรัฐที่มักจะเชื่อว่า คนท้องถิ่นคือตัวการในการทำลายป่า ซึ่งความเชื่อที่ว่าหากไม่มี
กิจกรรมของคน ความหลากหลายทางชีวภาพของป่าจะสูงขึ้นไม่เป็นจริงเสมอไป แต่อิทธิพลของมนุษย์บางครั้งก็ช่วย
เสริมความหลากหลายทางชีวภาพได้ ซึ่งการที่รัฐบาลทุ่มงบประมาณลงไปภายใต้โครงการอนุรักษ์ การป้องกัน และ
ปราบปราม เพื่อให้คนยอมรับวิธีการอนุรักษ์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนดขึ้น มองข้ามความต้องการหรือความ
ปรารถนาของการที่ใช้ทรัพยากรในการดำรงชีพ การอนุรักษ์โดยวิธีบังคับให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมายเช่นนี้ จึงไม่
ค่อยได้ผลและยังไม่ประสบความสำเร็จในแง่ของความยั่งยืน

๒. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

การจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้ความยั่งยืนนั้น ต้องมีกระบวนการในอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยการมีส่วนร่วม
ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในท้องถิ่นนั้นๆ ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นซึ่งสามารถนำแนวพระราชดำริ
ด้านป่าไม้ มาปรับใช้ในการดำเนินงาน เช่น การคัดเลือกรูปแบบการพัฒนาให้เป็นไปตามภูมิสังคม โดยคำนึงถึงความ
เป็นอยู่ วิถีชีวิต ของชุมชน ไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี ของชุมชน สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาจาก
องค์กรท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชนส่งเสริมกิจกรรมการ
อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถานศึกษา วัด เพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้เป็นตัวขับเคลื่อนกระบวนการมีส่วนร่วม
แบบต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้การพัฒนาอาชีพของราษฎรเกิดความยั่งยืน

นอกจากนี้ ในการปฏิบัติงานควรยึดหลักการทรงงานของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล
อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร คือ “ระเบิดจากข้างใน” นั่นคือการให้ราษฎรได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง
ตรงไปตรงมา ข้อมูลที่เข้าสู่ราษฎรนั้นต้องมาจากผู้ส่งสารที่มีความรู้ความเข้าใจข้อมูลนั้นเป็นอย่างดีและปราศจาก
ผลประโยชน์แอบแฝง เมื่อราษฎรในชุมชนเข้าใจข้อมูลนั้นแล้ว ชุมชนก็ช่วยกันวิเคราะห์ผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้น
ร่วมกันตัดสินใจจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และพร้อมทำกิจกรรม/โครงการ ด้วยความสมัครใจ ทำให้ชุมชนมีความ
เข้มแข็ง สามัคคี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงพัฒนาภายใต้กระแสสังคมดิจิทัลได้ อย่างสมเหตุและผล รวมทั้งการ
สร้างความตระหนักให้มีความรักป่าไม้ ด้วยจิตสำนึกร่วมกัน มากกว่าการใช้อำนาจบังคับ โดยมีพระราชดำริ ที่เป็น
ทฤษฎีการพัฒนาด้านป่าไม้ เรื่อง การปลูกป่าในใจคน โดยมีแนวพระราชดำริว่า “เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ควรปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงในแผ่นดินและรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง” โดยต้องกระตุ้น
สร้างความเข้าใจและปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ประชาชนได้ทราบโดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็น
กำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นในทุกภาคส่วน
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการดูแลรักษาป่าตามแนวพระราชดำริ นำไปสู่การพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ราษฎรสามารถพึ่งตนเองได้ และลดการบุกรุกพื้นที่ป่า
๓. เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับจากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๔. เจ้าหน้าที่สามารถเผยแพร่แนวพระราชดำริด้านป่าไม้ ได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. หน่วยงานปฏิบัติภาคสนามมีเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
๒. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของหน่วยงานและชุมชนท้องถิ่น
๓. ความเป็นอยู่โดยรวมของราษฎร โดยรอบพื้นที่ป่าดีขึ้น
๔. ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าลดลง

(ลงชื่อ)

(นายกัมปนาท ดอกไม้)

ผู้เสนอแนวคิด

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

รายละเอียดผลงาน
ที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและสัดส่วนผลงาน
ข้อเสนอแนวคิด วิธีการ เพื่อพัฒนางาน
ตามเอกสารแนบ ๖

ของ

นางหทัยภัทร กั่นอุไร
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๒๕๓๙
ฝ่ายบริหารทั่วไป
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ (ชลบุรี)

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน การใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการทั่วไป ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี)
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ มีนาคม - สิงหาคม ๒๕๖๕
๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ
 - ๓.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗
 - ๓.๒ ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหา และการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้าง พ.ศ. ๒๕๕๒
 - ๓.๓ หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๑.๗/ว ๓๗๕๓ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางปฏิบัติการใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการทั่วไป ของกรมป่าไม้
 - ๓.๔ ประกาศกรมป่าไม้ ฉบับลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง ลักษณะงานและคุณสมบัติเฉพาะของ ตำแหน่งพนักงานราชการของกรมป่าไม้รอบอัตรากำลังพนักงานราชการ รอบที่ ๕ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗) พ.ศ. ๒๕๖๓
 - ๓.๕ คำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๒๒๕๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้เกี่ยวกับพนักงานราชการ
๔. สรุปสาระและขั้นตอนในการดำเนินงาน

การศึกษาการดำเนินการใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการทั่วไป ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป สามารถสรุปขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานได้ ๘ ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย

 ๑. ตรวจสอบตำแหน่งพนักงานราชการที่ว่างลง
 - ๑.๑ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) หรือสำนักบริหารกลาง เพื่อสอบถามตำแหน่งพนักงานราชการที่ว่างลง เป็นตำแหน่งที่มีงบประมาณในการจ้างต่อหรือไม่ และหากมีงบประมาณในการจ้างมีแนวทางในการดำเนินการเช่นไร
 - ๑.๒ กรณีสำนักบริหารกลางแจ้งว่าตำแหน่งพนักงานราชการที่ว่างลงมีงบประมาณในการจ้าง และกำหนดให้สามารถเลือกใช้บัญชีใดจากหน่วยงานใดบ้างในสังกัดกรมป่าไม้ สามารถดำเนินการจ้างได้ แต่หากแจ้งว่าไม่มีงบประมาณในการจ้างก็จะไม่สามารถจ้างได้
 ๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนำรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการ ในหน่วยงานหนึ่งของกรมป่าไม้ มาขึ้นบัญชีเป็นผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการในหน่วยงานอื่นของกรมป่าไม้ ในตำแหน่งเดียวกัน (การขอใช้บัญชี) ในสังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) เมื่อสามารถดำเนินการจ้างพนักงานราชการในตำแหน่งที่ว่างลงได้ ให้ดำเนินการ ดังนี้
 - ๒.๑ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ (ชลบุรี) แต่งตั้งคณะกรรมการฯ โดยมีผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) เป็นประธานคณะกรรมการ ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน เป็นกรรมการ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป ส่วนอำนวยการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒.๒ เมื่อแต่งตั้งคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว เลขานุการแจ้งผู้มีรายชื่อตามคำสั่งทราบ

๓. การขอใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการในหน่วยงานอื่นของกรมป่าไม้ ในตำแหน่งเดียวกัน

๓.๑ จัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

(๑) พิจารณาเลือกใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการจากหน่วยงานอื่นในตำแหน่งเดียวกัน โดยสามารถขอใช้บัญชีดังกล่าวได้ โดยตำแหน่งพนักงานราชการที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง ต่อจำนวนรายชื่อ ๑๐ คน หรือ ๓ เท่าของอัตราว่าง หรือเท่าที่คงเหลืออยู่ตามบัญชี

(๒) กำหนดปฏิทินในการดำเนินการนำรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการในหน่วยงานหนึ่งของกรมป่าไม้ไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการในตำแหน่งเดียวกัน (การขอใช้บัญชี)

๓.๒ ขอใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการ

ตามที่มติที่ประชุมเห็นชอบให้เลือกใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการจากหน่วยงานใดให้มีหนังสือถึงหน่วยงานนั้นเพื่อขอใช้บัญชี และเมื่อหน่วยงานเจ้าของบัญชีจัดส่งรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการแล้ว ให้ดำเนินการรับสมัครต่อไป

๔. การรับสมัคร

ประกาศรับสมัครพนักงานราชการ โดยการแจ้งผู้มีรายชื่อตามบัญชีเป็นหนังสือราชการ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงาน กลุ่มงาน ชื่อตำแหน่งตามความรับผิดชอบ ระยะเวลาในการจ้าง ค่าตอบแทนที่จะได้รับ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์สมัคร และระยะเวลาในการรับสมัคร หากประสงค์ที่จะเข้ารับการคัดเลือกเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานราชการในสังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) ให้มายื่นใบสมัครตามวันเวลาที่กำหนด โดยแจ้งให้ผู้ผ่านการเลือกสรรทราบ ไม่น้อยกว่า ๕ วันทำการ ก่อนวันรับสมัคร จัดส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หรือ ๑๐ วัน ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

๔.๑ การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร

๔.๑.๑ เมื่อครบกำหนดรับสมัคร ให้จัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อร่วมกันตรวจสอบและรับรองคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของผู้สมัคร ก่อนประกาศเป็นผู้มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง

๔.๑.๒ จัดทำประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง ตามที่คณะกรรมการฯ รับรอง และนำประกาศลงประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) พร้อมทั้งแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ เข้ารับการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง

๖. การประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง

๖.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สอบสัมภาษณ์) โดยพิจารณาจากบุคลากรในส่วนที่มีตำแหน่งพนักงานราชการว่างลงเป็นสำคัญ

๖.๒ จัดเตรียมเอกสาร สำหรับใช้ในการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งให้กับคณะกรรมการประกอบด้วย แบบประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานราชการ เท่ากับจำนวนผู้มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง โดยมีองค์ประกอบในการพิจารณาให้คะแนน ประกอบด้วย ความรู้ (๔๐ คะแนน) ความสามารถ (๔๐ คะแนน) บุคลิกภาพทั่วไปและทัศนคติ (๒๐ คะแนน) โดยผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง จะต้องมียอดคะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๖.๓ จัดทำแบบลงลายมือชื่อ เพื่อให้ผู้มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งลงลายมือชื่อด้วยตนเองก่อนเข้ารับการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง

๗. ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานราชการ ในสังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี)

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สอบสัมภาษณ์) ดำเนินการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง รายงานผลการดำเนินการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินการนำรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการ ในหน่วยงานหนึ่งของกรมป่าไม้ ไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการในหน่วยงานอื่นของกรมป่าไม้ ในตำแหน่งเดียวกัน (การขอเข้าบัญชี) ในสังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) เพื่อรับทราบและรับรองผลการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง ก่อนประกาศรายชื่อผู้ที่มีผลคะแนนการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ตามลำดับคะแนน เป็นผู้ผ่านการเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานราชการ สังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) ต่อไป

๗.๒ ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานราชการ ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) ลงในเว็บไซต์ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) แล้วรายงานให้กรมป่าไม้ และหน่วยงานเจ้าของบัญชีทราบ โดยให้ส่งสำเนาประกาศให้กรมป่าไม้ และหน่วยงานเจ้าของบัญชี ภายใน ๕ วัน พร้อมทั้งให้ส่งคืนบัญชีให้หน่วยงานเจ้าของบัญชี

๘. การจัดจ้างพนักงานราชการ

๘.๑ เมื่อประกาศรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานราชการเรียบร้อยแล้ว ให้เรียกตัวผู้สอบแข่งขันได้มารับการจัดจ้างเป็นพนักงานราชการ โดยจัดทำเป็นหนังสือถึงผู้ผ่านการเลือกสรรฯ ให้มารายงานตัวเพื่อรับการจัดจ้างในวัน เวลา ที่กำหนด โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) แจ่งให้ทราบไม่น้อยกว่า ๕ วัน

๘.๒ การทำสัญญาจ้าง

(๑) เอกสารประกอบการจัดทำสัญญาจ้าง ประกอบด้วย

- รูปถ่ายหน้าตรง แต่งกายสุภาพ ไม่สวมหมวกและไม่สวมแว่นตาดำ ถ่ายครั้งเดียว ไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน จำนวนอย่างละ ๑ ฉบับ

- สำเนาประกาศนียบัตรหรือสำเนาระเบียนแสดงผลการศึกษา (Transcript of Records) ว่าเป็นผู้มีคุณวุฒิการศึกษาตรงตามประกาศรับสมัคร โดยจะต้องสำเร็จการศึกษา และได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติก่อนวันปิดรับสมัคร จำนวน ๑ ฉบับ

- สำเนาหลักฐานอื่นๆ เช่น ใบสำคัญการสมรส ใบเปลี่ยนชื่อ -นามสกุล เป็นต้น กรณีหลักฐานตามข้อ ๑ - ๓ ไม่ตรงกัน จำนวนอย่างละ ๑ ฉบับ

- ใบรับรองแพทย์ ซึ่งออกให้ไม่เกิน ๑ เดือน และออกตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยโรค พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๑ ฉบับ

- เอกสารทางการแพทย์ แบบ สด. ๘ แบบ สด. ๙ หรือ แบบ สด. ๔๓ จำนวน ๑ ฉบับ

๘.๓ เมื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานราชการ มาทำสัญญาจ้างเรียบร้อยแล้ว ให้จัดส่งเอกสารให้กับสำนักบริหารกลาง ส่วนการเจ้าหน้าที่ และส่วนการคลัง

(๑) สำนักบริหารกลาง ส่วนการเจ้าหน้าที่

ให้สแกนสำเนาสัญญาจ้าง ๑ ชุด โดยบันทึกข้อมูลเป็นไฟล์ PDF ลงในแผ่น DVD ตั้งชื่อไฟล์ สนจ.๙/ลำดับที่สัญญาจ้างตามปีงบประมาณ/ปีงบประมาณในการจ้าง บัญชีรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรที่ได้รับ การจัดทำสัญญาจ้างพนักงานราชการและสำเนาคำสั่งมอบหมายให้พนักงานราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการ พร้อมแบบ พรก.๑ และแบบ พรก.๒

(๒) ส่วนการคลัง

บัญชีรายชื่อการต่อสัญญาจ้างพนักงานราชการ สำเนาสัญญาจ้าง ๑ ชุด พร้อมแบบ พรก.๑ แบบ พรก.๒ และเอกสารการขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตน (ประกันสังคม)

๘.๔ ตรวจสอบความประพฤติและพิมพ์ลายนิ้วมือ การตรวจสอบเอกสารสำเร็จการศึกษา และเอกสาร ทางทหาร

(๑) ตรวจสอบความประพฤติและพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ได้รับการจัดจ้าง ตามข้อบังคับ กระทรวงมหาดไทย ที่ ๖/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๑ โดยให้ผู้ผ่านการเลือกสรรเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงาน ราชการ เข้ารับการตรวจสอบ

(๒) จัดส่งวุฒิการศึกษาไปตรวจสอบ ว่าเป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักฐานที่นำมาแสดงหรือไม่ ไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ

(๓) กรณี เป็นเพศชาย ให้จัดส่งเอกสารทางทหารไปตรวจสอบ ว่า เป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้จริงหรือไม่ ไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี) -

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ คิดเป็น ๑๐๐ %

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ (ชลบุรี) สามารถจัดจ้างพนักงานราชการ ตำแหน่งนักจัดการงาน ทั่วไป จำนวน ๑ อัตรา ภายในกรอบเวลาที่กำหนด

เชิงคุณภาพ

ทำให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถตรงตามคุณลักษณะเฉพาะตำแหน่ง พนักงานราชการ มีคุณภาพเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน และเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของ พนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการนำรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการ ใน หน่วยงานหนึ่งของกรมป่าไม้ มาขึ้นบัญชีเป็นผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการในหน่วยงานอื่นของกรม ป่าไม้ ในตำแหน่งเดียวกันได้

๙. อุปสรรค/ปัญหา/ความยุ่งยากในการดำเนินงาน

การดำเนินการใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการทั่วไป มีขั้นตอนการปฏิบัติงานหลายขั้นตอน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ รวมทั้งระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นอย่างดี หากผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจอาจทำให้เกิดความเสียหาย หรือถูกมองว่าไม่มีความโปร่งใสในการปฏิบัติ

๑๐. ข้อเสนอแนะ

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องศึกษาระเบียบที่เกี่ยวข้องและทำความเข้าใจในกระบวนการดำเนินการ เป็นอย่างดี ดังนั้น หน่วยงานควรมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามตำแหน่ง/ภารกิจ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ประโยชน์กับทางราชการ

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นางหทัยภัทร กันอุไร)
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
ผู้เสนอผลงาน
วันที่ ๒๑/๑๐/๒๕๕๘.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความ
จริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่...../...../.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงตามความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(.....)

(ตำแหน่ง).....

วันที่...../...../.....

(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลดำเนินการ)

(ลงชื่อ).....

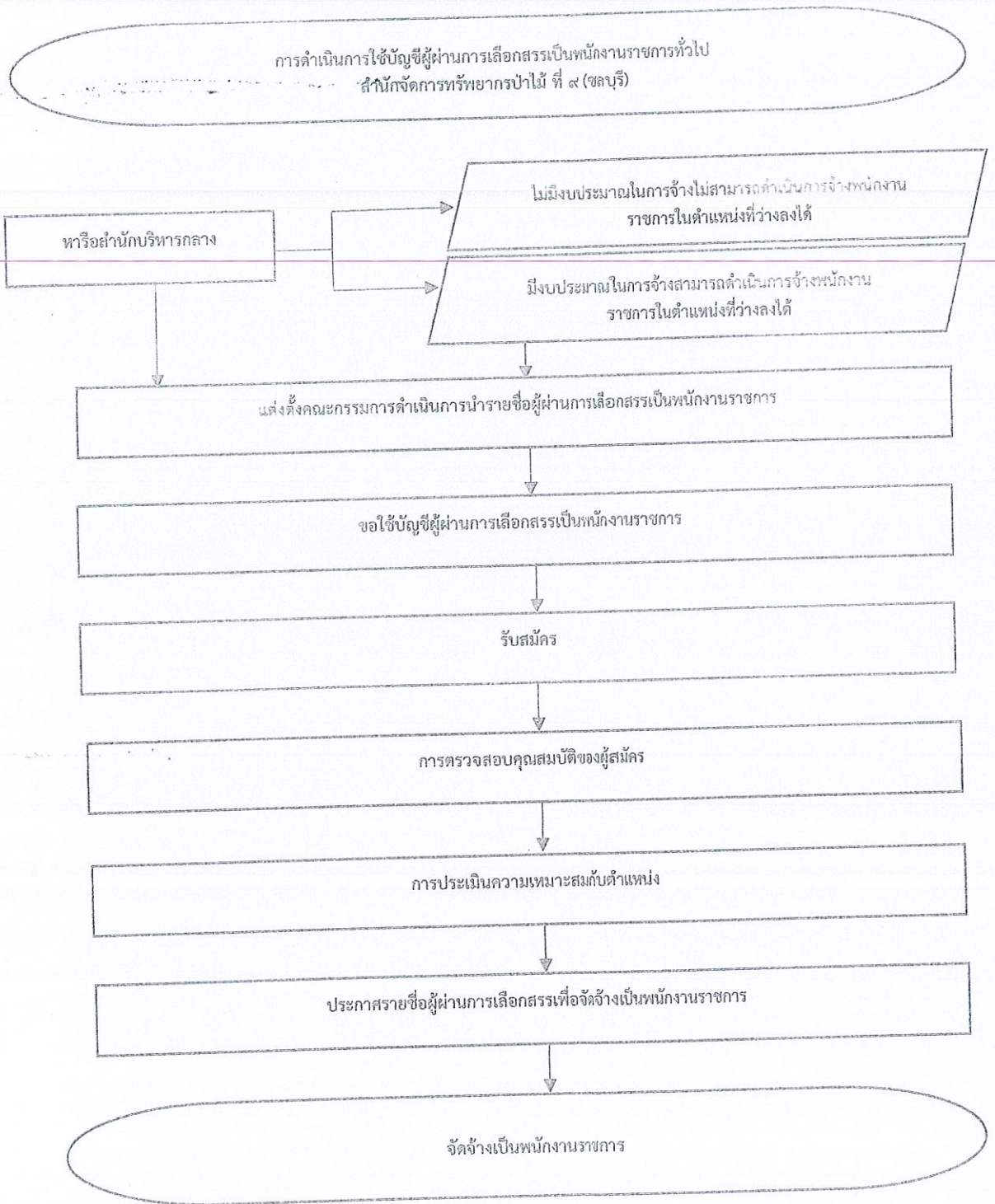
(.....)

ผู้อำนวยการ/สำนักขึ้นไป.....

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แอปบันทึกเสียง ฯลฯ ผู้เสนอผลงานอาจส่งผลงานจริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการก็ได้

แผนผังการดำเนินการใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการทั่วไป กรมป่าไม้
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี)

ข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของผู้เข้ารับการคัดเลือกชื่อ... นางหทัยภัทร กันอุไร... ตำแหน่ง... นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ.....
 เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง... นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ... ตำแหน่งเลขที่... ๒๕๓๙...
 สังกัด... ส่วนอำนวยการ... สำนัก/กอง... จัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ (ชลบุรี).....
 เรื่อง... การจัดทำคู่มือการใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการทั่วไป... ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป.....
 ...สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้... ที่ ๙ (ชลบุรี).....

หลักการและเหตุผล

การสรรหาและเลือกสรรบุคลากร เพื่อเข้ามาปฏิบัติงานในหน่วยงานถือเป็นภารกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะถ้าหากหน่วยงานสามารถสรรหาและเลือกสรรบุคลากร ที่มีความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ ในหน้าที่ รวมถึงทักษะในการปฏิบัติงานดี ก็จะช่วยให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานบรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกรมป่าไม้ ได้วางหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางปฏิบัติการใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการ เพื่อให้การใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการทั่วไปของหน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้ เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในกรณีนี้ จึงได้รวบรวมหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางปฏิบัติการใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการขอใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการของส่วนราชการในหน่วยงานอื่นของกรมป่าไม้ มาขึ้นบัญชีเป็นผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการในสังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี)

บทวิเคราะห์

หน้าที่หลักของงานบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล คือ การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ตลอดจนวิเคราะห์และจัดอัตรากำลัง การวางแผนกำลังคน และพัฒนาระบบงานบริหารบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับตำแหน่ง ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านงานบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลต้องเข้าใจภารกิจและหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี รวมไปถึงต้องมีความเชี่ยวชาญในข้อกำหนด ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยฝ่ายทรัพยากรบุคคลจะต้องสามารถประเมินศักยภาพของพนักงานได้ดี และจัดจ้างพนักงานที่ถูกต้องเหมาะสม รวมถึงมีกลยุทธ์ในการสรรหาบุคลากรที่ยอดเยี่ยมที่จะทำให้ได้บุคลากรที่มีความสามารถ ตลอดจนมีศักยภาพเข้าร่วมงานและขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีคู่มือหรือแนวทางในการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการ เนื่องจากมีขั้นตอนการปฏิบัติงานหลายขั้นตอน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี หากผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจอาจทำให้เกิดความเสียหาย หรือถูกมองว่าไม่มีความโปร่งใสในการปฏิบัติ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ (ชลบุรี) มีคู่มือหรือแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการทั่วไป

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ระดับความสำเร็จของการนำคู่มือการปฏิบัติไปใช้ในการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการ
ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) ได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ และบรรลุตามวัตถุประสงค์
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕

(ลงชื่อ)

(นางหทัยภัทร กิ่งอุไร)

ผู้เสนอแนวคิด

วันที่ ๗/๓/๒๕๖๕

รายละเอียดผลงาน
ที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและสัดส่วนผลงาน
ข้อเสนอแนวคิด วิธีการ เพื่อพัฒนางาน
ตามเอกสารแนบ ๗

ของ

นางสาวดารารัตน์ กุมภาว์
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๑๙๖๖
ฝ่ายบริหารทั่วไป
สำนักจัดการที่ดินป่าไม้

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ข้าราชการ และพนักงานราชการ ในสังกัดสำนักจัดการที่ดินป่าไม้

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔

๓.๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒

๔. สรุปสาระและขั้นตอนในการดำเนินงาน

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ข้าราชการ และพนักงานราชการ ในสังกัดสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ ซึ่งจะต้องปฏิบัติเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูง และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับข้าราชการ และพนักงานราชการ ที่ได้ประกอบคุณงามความดีเป็นประโยชน์ แก่ราชการหรือสาธารณชน ทั้งนี้ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ต้องใช้กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ใช้ในการตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้ที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ยังคงมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งผู้ขอรับการประเมินจะต้องทำความเข้าใจและศึกษาระเบียบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างรอบคอบ และรัดกุม เพื่อให้การเสนอรายชื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการแลพนักงานราชการ ในสังกัดสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ นั้น ครบถ้วนและถูกต้อง

ผู้ขอรับการประเมิน ปฏิบัติงานในส่วนของฝ่ายบริหารทั่วไป ส่วนอำนวยการ มีการจัดเตรียมข้อมูลและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติ ที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประจำปี ว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติถูกต้อง ครบถ้วนตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีความประพฤติดี มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ว่าเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน มีความจงรักภักดีและมีทัศนคติที่ดีต่อพระมหากษัตริย์จริง ในเบื้องต้นเพื่อตรวจสอบความถูกต้องกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบฝ่ายทะเบียนประวัติและบำเหน็จบำนาญ ส่วนการเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เมื่อข้อมูลครบถ้วนถูกต้องตรงกัน ผู้ขอรับการประเมินดำเนินจัดทำบัญชีแสดงคุณสมบัติของข้าราชการ (แบบ ขร.๔) บัญชีแสดงคุณสมบัติของพนักงานราชการ (แบบ พร.๔) บัญชีแสดงผลการประเมินของข้าราชการ บัญชีแสดงผลการประเมินของพนักงานราชการ ผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และจัดทำแบบเสนอขอพระราชทานและรับรองคุณสมบัติบุคคลฯ (คส.๒) ให้ผู้มีคุณสมบัติได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทราบและรับรองคุณสมบัติตนเอง และจัดทำหนังสือเสนอให้ผู้บังคับบัญชาลงนามรับรองเพื่อแจ้งส่วนการเจ้าหน้าที่ สำนักบริหารกลางเพื่อดำเนินการต่อไป

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)
- ๑.สัดส่วนของผลงาน.....%
 - ๒.สัดส่วนของผลงาน.....%
 - ๓.สัดส่วนของผลงาน.....%

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ (ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน)

ผู้ขอรับการประเมินเป็นผู้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ข้าราชการ และพนักงานราชการของสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ผู้ที่มีสิทธิและคุณสมบัติครบถ้วน ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประจำปี

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

๘.๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นส่วนหนึ่งซึ่งสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในด้านการส่งเสริม และเชิดชูผู้กระทำคุณประโยชน์ และความดีต่อสังคม ประเทศชาติ ให้เกิดการกระทำคุณงามความดีกัน อย่างแพร่หลาย เกิดสังคมที่น่าอยู่และเป็นสุข

๘.๒ เพื่อเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ได้กระทำคุณงามความดี การอุทิศตนในการช่วยเหลือสังคม และทางราชการด้วยความเรียบร้อย เสียสละ และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคมที่ควรยกย่อง เชิดชู และการสรรเสริญ

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

๙.๑ การดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต้องใช้เงื่อนไขและระยะเวลาในการเสนอขอพระราชทาน อีกทั้งยังต้องใช้ฐานเงินเดือน ในแต่ละประเภทและระดับตำแหน่งประกอบการพิจารณาเสนอขอตามลำดับขั้นตรา ต้องมีการตรวจสอบอย่างละเอียดเพื่อให้ถูกต้องครบถ้วนมากที่สุด

๙.๒ ผู้ขอรับการประเมิน ต้องจัดทำทะเบียนประวัติข้อมูลรายบุคคล ของข้าราชการ และพนักงานราชการประกอบการตรวจสอบคุณสมบัติ ในปีที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยรวบรวมข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรข้อมูลระดับกรม (Department Personnel Information System : DPIS) พร้อมตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จากประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ในแต่ละปี และข้อมูลการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีล่าสุด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีต่อ ๆ ไป

๑๐. ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนและวิธีการ และดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(.....นางสาวดารารัตน์ กุมภาว์.....)

ผู้เสนอผลงาน

วันที่...๓๐...../.....มีนาคม...../.....๒๕๖๖.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
 (นางวาสนา ก่อผล)
 (ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนกลาง
 วันที่ / /
 (ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

(ลงชื่อ)
 (.....)
 ผู้อำนวยการกอง/สำนักขึ้นไป
 วันที่ / /

หมายเหตุ : หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แถบบันทึกเสียง ฯลฯ ผู้เสนอผลงานอาจส่งผลงานจริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการก็ได้

ข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของผู้เข้ารับการคัดเลือกชื่อ.....นางสาวดารารัตน์ กุมภาร์..... ตำแหน่ง.....นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง.....นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ..... ตำแหน่งเลขที่.....๑๙๖๖
สำนัก/กอง.....สำนักจัดการที่ดินป่าไม้

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

หลักการและเหตุผล

เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน และ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้มีการพิจารณาเสนอขอพระราชทานแก่ข้าราชการ และพนักงานราชการเพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายระเบียบฯ

ปัจจุบัน ฝ่ายบริหารทั่วไป ส่วนอำนวยการในฐานะหน่วยงานหลักที่ปฏิบัติหน้าที่ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้กับข้าราชการ และพนักงานราชการในสังกัดสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ จะดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลากรในสังกัดให้ถูกต้องครบถ้วน

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในกระบวนการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รวมทั้งเป็นการลดความผิดพลาดของการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอพระราชทาน ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าการจัดทำสรุปเปรียบเทียบและหลักเกณฑ์การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะทำให้การตรวจสอบคุณสมบัติเป็นไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว ลดขั้นตอนและข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมาย/ระเบียบกำหนดไว้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑. เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี
- ๒. เป็นข้อมูลสรุปเปรียบเทียบและหลักเกณฑ์การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เข้าใจง่ายและกระชับ เพื่อความถูกต้องและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๑. ความถูกต้อง ครบถ้วนของรายชื่อผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนสมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- ๒. ความคลาดเคลื่อนในการตรวจสอบข้อมูลผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีความผิดพลาดน้อยลง

(ลงชื่อ)

(.....นางสาวดารารัตน์ กุมภาร์.....)

ผู้เสนอแนวคิด

วันที่...๓๐...../.....มีนาคม...../.....๒๕๖๖...

รายละเอียดผลงาน
ที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและสัดส่วนผลงาน
ข้อเสนอแนวคิด วิธีการ เพื่อพัฒนางาน
ตามเอกสารแนบ ๘

ของ

นางสาวสุธาสิณี โพธิ์สุนทร
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ ๑๕๘๙
กลุ่มงานพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน.....ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิชาการป่าไม้สู่ชุมชน
.....Factor Effecting Forestry Technology Transfer to Community.....
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ..... เมษายน ๒๕๖๔ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕.....
๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

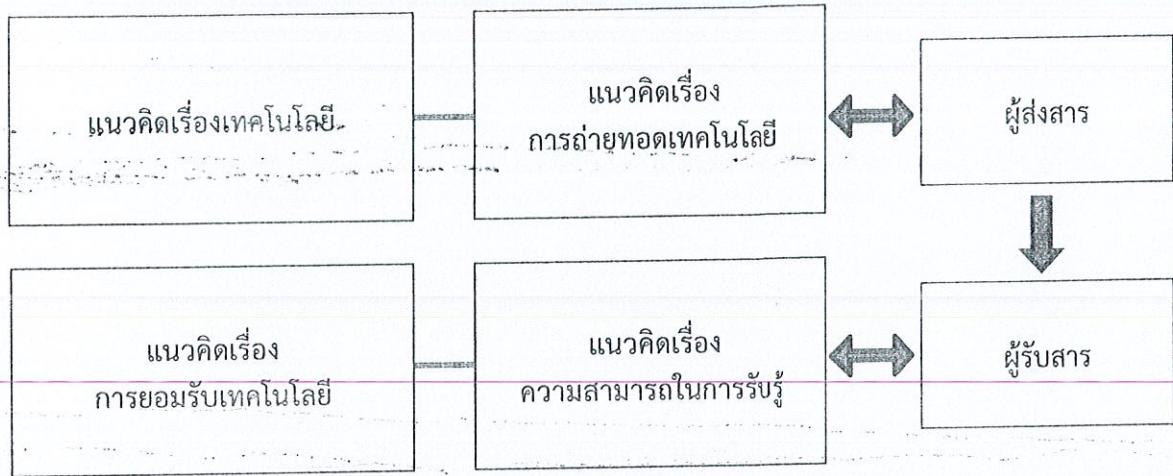
ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่ายิ่งต่อสรรพชีวิตและสิ่งแวดล้อม อำนาจประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ซึ่งกรมป่าไม้เป็นหน่วยงานหลักของประเทศที่มีบทบาทหน้าทีในการป้องกันรักษาป่าไม้ให้มีความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ด้านป่าไม้อย่างยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ ๕ ด้านการเสริมสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้มีพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่สีเขียวไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ประเทศ หรือ ๑๗๗.๙๔ ล้านไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่ประเทศ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจหรือพื้นที่สีเขียวเพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๕ และพื้นที่ป่าในเมืองหรือพื้นที่สีเขียวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ/เพื่อการเรียนรู้ร้อยละ ๕ ของประเทศ และตามแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติกำหนดให้เพิ่มสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ ลดอัตราการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ และเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคป่าไม้ของประเทศ ดังนั้น กรมป่าไม้โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ จึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการป่าไม้สำหรับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการจัดการทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการให้บริการวิชาการด้านป่าไม้อันจะสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดชุมชนไม่มีค่า พัฒนาป่าเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไม้ของประเทศจากผลงานวิจัยของกรมป่าไม้ โดยได้มีการวิจัยและพัฒนาแบบครบวงจรจนกระทั่งส่งต่อถึงประชาชนเกษตรกรผู้ปลูกสร้างสวนป่า เช่น งานวิจัยทางวนวัฒนวิทยา งานวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ การเพิ่มมูลค่า อุตสาหกรรมไม้และผลผลิตป่าไม้

การวิจัยทางด้านการปลูกสร้างสวนป่า หรือวนวัฒนวิทยา สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ได้มีการศึกษาวิจัยตั้งแต่การปรับปรุงพันธุ์ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ การจัดการเมล็ด และผลิตกล้าไม้ ตลอดจนการปลูกและการจัดการสวนป่า เช่น สัก พะยูง ยางนา ยูคาลิปตัส ไม้อะเคเซีย และเทพทาร์ เป็นต้น การป้องกันรักษาโรคและแมลงศัตรูป่าไม้ พร้อมทั้งได้มีการจัดทำแผนที่แสดงความเหมาะสมของพื้นที่ในการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ (Site matching) ทำให้เกษตรกรสามารถเลือกปลูกชนิดไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเองได้ ซึ่งองค์ความรู้ต่างๆ ได้ถูกรวบรวมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ

ดังนั้น การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิชาการป่าไม้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในกลยุทธ์การพัฒนาการป่าไม้และการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมของกรมป่าไม้เพื่อศึกษาปัจจัยต่อความสำเร็จของการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิชาการป่าไม้ และเพื่อนำผลงานวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิจัยป่าไม้สู่ชุมชนต่อไป

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินงาน

กรอบแนวคิด

๑. เทคโนโลยี

เทคโนโลยี (Technology) มาจากภาษากรีก ๒ คำ คือ Techne and Logos คำว่า Techne หมายถึง ทักษะหรืองานฝีมือที่จำเป็นในการสร้างหรือการผลิตบางสิ่งบางอย่าง ส่วน Logos หมายถึง การวิจารณ์ การพิจารณาหรือความรู้ ดังนั้น เทคโนโลยีจึงมีความหมายถึง ความรู้ในการสร้างหรือผลิตบางสิ่งบางอย่าง สำหรับประเทศไทย พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๔๒:๕๓๘) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้ว่า วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม ส่วน Websters (1994) ได้ให้ความหมายของคำว่าเทคโนโลยีไว้ว่า การใช้วิทยาศาสตร์เพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม Galbraith (1967) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีคือ วิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือความรู้ต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้มาและถูกนำมาใช้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติ และ Kamtip (2009) ได้ให้ความหมายรวมถึงความรู้ กระบวนการ เครื่องมือ วิธีการ และระบบต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

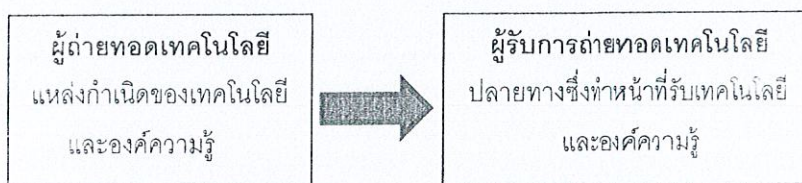
เทคโนโลยีจึงเป็นเครื่องมือ หรือเทคนิคที่ถูกนำไปใช้ในสังคมเพื่อสร้างความยั่งยืน โดยเทคโนโลยี จะทำให้เกิดความสามารถในการแก้ปัญหา นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีจะช่วยให้เราสามารถลดข้อจำกัดต่าง ๆ ได้ (Akbarzadeh & Pasek, 2008) และเทคโนโลยีเป็นการรวบรวมเอาทักษะทางด้านการปฏิบัติการหรือความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องเข้ากับการจัดการกระบวนการและผลิตภัณฑ์ จึงช่วยทำให้เกิดประสิทธิภาพและความราบรื่นในการดำเนินงาน (Kaufmann & Roessing, 2005)

สรุปได้ว่าเทคโนโลยี คือ การประยุกต์ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ ความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่สั่งสมมา เพื่อให้เกิดประโยชน์และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ใฝ่หวังไว้ โดยเทคโนโลยีนั้นสามารถที่จะถูกถ่ายทอดจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้

๒. การถ่ายทอดเทคโนโลยี

การถ่ายทอดเทคโนโลยี คืองานที่สนับสนุนเพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศ การดำเนินงานทางด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการบริการ เป็นการทำให้ผลงานต่าง ๆ ที่ได้รับการวิจัยและพัฒนาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ตลอดจนสามารถตอบสนองได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยและพัฒนานั้นๆ (สวทช, ๒๕๕๕)

การถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นการส่งต่อความรู้จากบุคคลเดียว หรือกลุ่มบุคคลไปยังบุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นๆ โดยเมื่อมีการถ่ายทอดความรู้แล้ว จะทำให้ความรู้ทั้งของผู้ที่ถ่ายทอดความรู้และผู้รับความรู้นั้นเพิ่มเติมมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากผู้ถ่ายทอดความรู้อยู่มีความยึดติดแน่น (Stickiness) ในความรู้มาก จะทำให้กระบวนการถ่ายทอดและวิธีการในการถ่ายทอดความรู้นั้นขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในองค์กรนั้นจึงจำเป็นต้องมีการสร้างสิ่งสนับสนุนทางด้านสภาพแวดล้อม เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ และค่านิยมให้สอดคล้องกับการถ่ายทอดองค์ความรู้

๓. การยอมรับเทคโนโลยี

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการยอมรับเทคโนโลยีมีหลายด้าน ได้แก่

- ๑) คุณสมบัตการใช้งานของเทคโนโลยี
- ๒) ต้นทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยี
- ๓) ความซับซ้อนในการใช้งาน
- ๔) ต้นทุน
- ๕) ความสามารถในการปฏิบัติงานได้โดยไม่ผิดพลาดรวมถึงอายุการใช้งานของเทคโนโลยี
- ๖) ต้นทุนการซ่อมแซม และบำรุงรักษา
- ๗) การเข้ากันได้ดีกับสิ่งที่มีอยู่เดิมและความสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง/

ชุมชน

๔. ความสามารถในการรับรู้

นิยามของความสามารถในการรับรู้ คือ บุคคลหรือชุมชนจะมีการพิจารณาคุณค่าของข้อมูลและความรู้ที่ได้รับจากภายนอก แล้วรับความรู้ที่มีประโยชน์ต่อตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ดังนั้น ความสามารถในการรับความรู้ เป็นการอธิบายถึงกระบวนการที่องค์กรสามารถทำการศึกษาและเรียนรู้เพื่อพัฒนา และดูดซับความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้ตนเองหรือชุมชนสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้

โดยกระบวนการการดูดซับความรู้จากภายนอกเป็นกระบวนการที่มีพลวัต จึงได้แบ่งประเภทของความสามารถในการดูดซับความรู้เป็น

ค) ความสามารถในการดูดซับความรู้แฝง ประกอบด้วย การได้รับความรู้ และการดูดซับความรู้จากภายนอก

๒) ความสามารถในการดูดซับความรู้ที่แท้จริง ประกอบด้วย การถ่ายทอดความรู้ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

วิธีการดำเนินการ

๑. ตรวจสอบเอกสาร

๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๒.๒ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๔. การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

๕. สรุปและวิจารณ์ผล

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี) สัดส่วนของผลงาน %

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ (ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน)
ผู้เสนอ เป็นผู้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน ดังนี้

๑. คุณลักษณะผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปลูกสร้างสวนป่า คือ ความรู้ความสามารถ หรือศักยภาพของผู้ถ่ายทอด เป็นผู้ที่มีความชำนาญ มีประสบการณ์ และจะต้องสามารถให้คำปรึกษาทางด้านการปลูกสร้างสวนป่าได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีความเต็มใจในการให้ความรู้ นอกจากนี้การสื่อสารจะต้องเป็นการใช้ภาษาที่ผู้รับการถ่ายทอดสามารถเข้าใจได้ง่าย สามารถแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรได้อย่างถูกต้องและปฏิบัติได้ง่าย และควรมีปฏิสัมพันธ์กับผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างบ่อยครั้ง เช่น หากมีการถาม-ตอบในระหว่างการฝึกอบรม จะทำให้เกิดความตั้งใจในการเรียนรู้และรับฟังมากขึ้น

๒. คุณลักษณะผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี คือ ความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ มีความใฝ่รู้ อยากจะพัฒนาตนเองหรือชุมชน และมีเป้าหมายในการปลูกสร้างสวนป่าอย่างชัดเจน จะทำให้สามารถดูดซับความรู้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมกิจกรรมและการมีมนุษยสัมพันธ์ในระหว่างฝึกอบรมจะช่วยให้เกิดการรับรู้และเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

๓. เทคโนโลยีด้านการป่าไม้ ควรเป็นเทคโนโลยีที่เกษตรกร / ชุมชนสามารถปฏิบัติได้ มีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีการลงทุนที่ไม่สูงมากจนเกินไป ใช้งานง่ายและคล่องตัว ซึ่งกลุ่มเกษตรกร หรือชุมชนที่เข้ามาอบรมมีระดับพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นควรเลือกใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่ทุกคนสามารถใช้งานได้ และให้มั่นใจว่าเทคโนโลยีนี้สามารถช่วยแก้ปัญหาได้จริง จะสนับสนุนให้ชุมชนหรือเกษตรกรอยากที่จะเรียนรู้ เพื่อนำความรู้หรือเทคโนโลยีที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาพื้นที่ของตนเองต่อไป

๔. กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีความสำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่ง คือ รูปแบบการนำเสนอหรือรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น การจัดฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติ จัดสัมมนาหรือเสวนา รูปแบบต่าง ๆ เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ โดยเนื้อหาของเทคโนโลยีด้านป่าไม้ที่จะนำไปถ่ายทอดให้ชุมชนจะต้องตรงตามความต้องการ และดึงดูดให้ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีรู้สึกสนใจที่จะเรียนรู้ และสามารถเข้าใจได้ง่าย

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

๑. กรมป่าไม้ และหน่วยงานในสังกัดที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่า การสร้างป่าเศรษฐกิจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนด้านป่าไม้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพิจารณาในการดำเนินการเผยแพร่หรือถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านป่าไม้เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒. ผู้ประกอบการ เกษตรกร ชุมชน และประชาชนที่สนใจในการดำเนินการด้านการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากกรมป่าไม้ไปใช้เป็นทางเลือกในการประกอบการปลูกสร้างสวนป่า และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบเป็นอาชีพทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง ชุมชน อันจะสนับสนุนให้เกิดการเพิ่มพื้นที่ป่าให้ได้ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านป่าไม้

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

เกษตรกร / ชุมชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักทำให้การเข้าสำรวจเก็บข้อมูลทำได้ในช่วงเวลาที่จำกัด และมีประชากรเฉพาะกลุ่มในประเด็นด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านป่าไม้จากสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้เท่านั้น

๑๐. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปลูกสร้างสวนป่าสู่ชุมชน เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิชาการป่าไม้ ในการปลูกสร้างสวนป่า ซึ่งเป็นเทคโนโลยีเฉพาะทาง ดังนั้น ควรมีการศึกษาในวงกว้าง เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลมากยิ่งขึ้น และเป็นการศึกษาทางวิชาการอันจะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหากระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปลูกสร้างสวนป่าจากภาครัฐสู่ชุมชนต่อไป

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(...นางสาวสุธาสินี โปธิสุนทร...)

ผู้เสนอผลงาน

วันที่ ๓๑ / มีนาคม / ๒๕๖๖

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความ
จริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

วันที่...../...../.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร่วมดำเนินการ

วันที่...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความ เป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้อำนวยการกอง/สำนักขึ้นไป.....

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แลบบันทึกลีเสียง ฯลฯ ผู้เสนอผลงานอาจส่งผลงาน
จริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการก็ได้

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงาน
ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่อง

แนวทางการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมงานวิจัย
สู่การส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ

โดย

นางสาวสุธาสิณี โพธิ์สุนทร
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้ง

ให้ดำรงตำแหน่ง...นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ...ตำแหน่งเลขที่ ๑๕๘๙
กลุ่มงานพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
กรมป่าไม้

พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อเสนอแนวความคิด / วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของผู้เข้ารับการคัดเลือกชื่อ ..นางสาวสุธาสิณี โปธิสุนทร.. ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ.....

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่.....๑๕๘๙...

สำนัก / กอง..... สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้.....

เรื่อง ..แนวทางการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมงานวิจัยสู่การส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่า
เศรษฐกิจ

หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้องค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาและส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จ รวมถึงเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในเชิงพื้นที่ที่มีปัจจัยทั้งในด้านสภาพพื้นที่และสภาพภูมิสังคมในปัจจุบัน การถ่ายทอดองค์ความรู้จากผลงานวิจัยที่ได้มีการศึกษา ทดลอง และวิจัยผู้ปฏิบัติ รวมถึงเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาปลูกสร้างสวนป่าของประเทศไทย

ดังนั้น การเสนอแนวทางและวิธีในการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมจากงานวิจัยด้านป่าไม้เพื่อการส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจนี้จะเป็นหลักการเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยด้านป่าไม้ในด้านต่าง ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ สู่กลุ่มเป้าหมายอย่างถูกต้อง คุ่มค่าและประสิทธิผลสำเร็จมากที่สุด เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้จริง

บทวิเคราะห์ / แนวความคิด / ข้อเสนอ

๑. การถ่ายทอดเทคโนโลยี

การถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นลักษณะหนึ่งของการสื่อสาร หรือเรียกได้ว่าการถ่ายทอดเทคโนโลยี ใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงาน โดยกระบวนการของการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการสื่อสารเข้ามา ซึ่งในการสื่อสารนี้จะครบสมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

๑. ผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม (Sender) : ผู้ส่งสาร
๒. เทคโนโลยี หรือ นวัตกรรม (Message) : สาร
๓. วิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือ การส่งเสริม (Channel) : ช่องทางในการส่งสาร
๔. ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม (Receiver) : ผู้รับสาร

ความสำเร็จของการถ่ายทอดเทคโนโลยี คือการที่ผู้รับสาร (Receiver) นำสาร (Message) หรือเทคโนโลยี ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปพิจารณาและตัดสินใจปฏิบัติตามเทคโนโลยีนั้น ซึ่งการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะประสบความสำเร็จมาก น้อย หรือไม่ได้ผล ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ ความพร้อม ความเหมาะสม และความสอดคล้อง ขององค์ประกอบทั้ง ๔ เป็นสำคัญ

การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer) มีวัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ

๑. ตอบสนองความต้องการ และความจำเป็นเฉพาะของบุคคลเป้าหมาย
๒. บุคคลเป้าหมายสามารถนำเทคโนโลยี นวัตกรรม หรือความรู้ นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

หลักการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมงานวิจัยด้านป่าไม้ที่สำคัญคือ จะต้องมืองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมด้านป่าไม้ ที่มีความสอดคล้อง เหมาะสมต่อสถานการณ์ เงื่อนไข ตลอดจน สภาพแวดล้อม และทรัพยากรที่มีอยู่ของผู้รับสาร (Receiver) จึงจะเรียกว่าเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยี ที่เหมาะสม (Appropriate Technology) ซึ่งเมื่อบุคคลเป้าหมายได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้แล้ว สามารถ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจได้อย่างแท้จริง

กระบวนการของการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้ เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ ซึ่งนอกจากจะเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่บุคคลเป้าหมาย กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะต้องมุ่งเน้นด้านการเรียนรู้ (Learning) ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ (Knowledge) จากที่บุคคลเหล่านั้นไม่รู้ หรือไม่เข้าใจ เปลี่ยนเป็นรู้ และเข้าใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ เรื่องหนึ่งเรื่องใด ทักษะ (skill) หรือการปฏิบัติ (practice) เปลี่ยนแปลงจากที่ทำได้ ปฏิบัติไม่ได้ เปลี่ยนเป็น ทำได้ ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง และทัศนคติ (Attitude) เปลี่ยนแปลงความคิดเห็นเป็นความเห็นดี เห็นชอบในสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเรื่องหนึ่งเรื่องใด เป็นต้น ดังนั้น การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากงานวิจัย จึงเป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการวิจัยหรือ การปฏิบัติงานวิจัย เพื่อเป็นการพัฒนาทั้งระบบให้ครบทุกองค์ประกอบ โดยมุ่งเน้นที่การนำความรู้ เทคโนโลยี ข้อมูล ข่าวสาร ไปสนับสนุนการพัฒนาโดยตรงในกระบวนการของการส่งเสริมการปลูกสร้างสวน ป่าเศรษฐกิจ

๒. ประเภทของผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม (Receiver) : ผู้รับสาร

Rogers (๑๙๘๓) ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มผู้รับนวัตกรรมและองค์ความรู้ นั้นสามารถแบ่งได้เป็น ๕ กลุ่ม ตามระดับของการยอมรับนวัตกรรม ดังนี้

๑. กลุ่มที่มีระดับการยอมรับนวัตกรรมสูงที่สุด (Innovator-Venturesome) เป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะ กล้าเสี่ยง หรือกล้าลองสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งมีเพียง ๒.๕% ของกลุ่มคนทั้งหมด โดยคนกลุ่มนี้มักจะเป็นผู้นำในชุมชน และกลุ่มเยาวชน

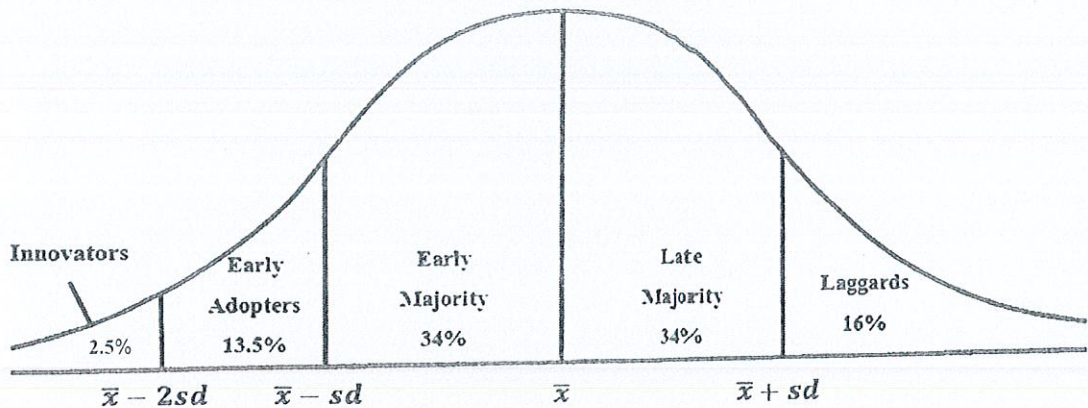
๒. กลุ่มที่มีการยอมรับนวัตกรรมในระดับมาก (Early Adopters – Respectable) กลุ่มคนเหล่านี้ จะมีการพิจารณาอย่างรอบคอบในการนำนวัตกรรมต่าง ๆ ไปใช้ ก่อนตัดสินใจ ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นกลุ่มนักคิด และผู้นำในสังคม คนกลุ่มนี้คิดเป็น ๑๓.๕% ของกลุ่มทั้งหมด ทั้งนี้ หากมีการสนับสนุนและส่งเสริม คนกลุ่มนี้จะสามารถเป็นผู้นำในการเผยแพร่และถ่ายทอดนวัตกรรมต่อไปได้

๓. กลุ่มคนที่มีการยอมรับนวัตกรรมในระดับปานกลาง (Early Majority – Deliberate) กลุ่มคน เหล่านี้จะต้องมีเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่มั่นใจและได้รับการยืนยัน หรือบอกเล่าถึงผลของนวัตกรรมนั้น ๆ ก่อนว่าเป็นสิ่งที่ดี จึงจะเกิดการยอมรับและนำนวัตกรรมนั้นไปใช้ คนกลุ่มนี้คิดเป็นจำนวน ๓๔% ของกลุ่มคน ทั้งหมด ซึ่งหากได้รับการสนับสนุนจะสามารถนำเอานวัตกรรมที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้

๔. กลุ่มคนที่มีการยอมรับนวัตกรรมในระดับน้อย (Late Majority – Skeptical) คือ กลุ่มคนที่มีการ ยอมรับนวัตกรรมเป็นไปได้ค่อนข้างยาก ไม่ค่อยยอมรับนวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ แต่หากได้รับการสนับสนุน ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และได้รับการสร้างความรู้และความเข้าใจในนวัตกรรม และองค์ความรู้ นั้น ๆ ก็จะมีแนวโน้มที่จะยอมรับนวัตกรรมได้มากขึ้น คิดเป็น ๓๔% ของกลุ่มคนทั้งหมด

๕. กลุ่มคนที่มีการยอมรับนวัตกรรมในระดับน้อยที่สุด (Laggards – Traditional) คือ กลุ่มคนที่มัก ไม่เปิดใจต่อการยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และมักไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องยอมรับ สิ่งใหม่ หรือความจำเป็นของสิ่งใหม่ ๆ ดังนั้น การเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมให้แก่คนกลุ่มนี้

จึงจำเป็นต้องให้คำแนะนำและการกระตุ้นการเรียนรู้ และให้ได้รับข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็น ๑๖% ของกลุ่มคนทั้งหมด

ภาพที่ ๑ ประเภทของผู้รับนวัตกรรมตามแนวคิดของ Roger

ที่มา : Rogers (๑๙๘๓: ๒๔๗)

๓. กระบวนการแพร่กระจายของเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กระบวนการแพร่กระจายของเทคโนโลยีและนวัตกรรม Rogers (๑๙๘๓) ได้อธิบาย ทฤษฎีของการแพร่กระจายของเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. ตัวเทคโนโลยี นวัตกรรม และองค์ความรู้ที่จะนำไปถ่ายทอดและเผยแพร่สู่ชุมชน
๒. ช่องทางการสื่อสาร หรือช่องทางการนำองค์ความรู้ และนวัตกรรมไปสู่ชุมชน ซึ่งจำเป็นต้องเลือกรูปแบบที่ถูกต้อง และเหมาะสม จะทำให้การเผยแพร่เทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านป่าไม้สู่ชุมชนเป็นที่ยอมรับและเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากที่สุด
๓. โครงสร้างทางสังคมและวิถีประชา องค์ประกอบนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะต้องพิจารณาและทำความเข้าใจ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้อย่างเข้าใจ เข้าถึง ตามวิถีชุมชน / วิถีดั้งเดิม ของกลุ่มเป้าหมาย

๔. ช่วงเวลา การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมจะต้องคำนึงถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม และระยะเวลาที่พอเหมาะ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และประโยชน์สูงสุดแก่กลุ่มเป้าหมาย

๔. แนวทางการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมงานวิจัยด้านป่าไม้สู่ชุมชนเพื่อส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจของกรมป่าไม้

แนวทางการขยายผลงานวิจัยของกรมป่าไม้สู่ชุมชนที่กรมป่าไม้ดำเนินการ เพื่อสร้างการยอมรับในองค์ความรู้ และนวัตกรรมของงานวิจัยกรมป่าไม้ เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจให้ประชาชนนั้น จากการตรวจเอกสารข้างต้น สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากงานวิจัยเพื่อการส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจของกลุ่มเป้าหมายได้ ดังนี้

๑. การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นต้นแบบของภาคประชาชนเพื่อส่งผ่านองค์ความรู้และนวัตกรรมจากงานวิจัยสู่ประชาชน โดยควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้สร้างการมีส่วนร่วมในนวัตกรรมให้กับกลุ่มผู้นำชุมชน / กลุ่มนักคิด / เกษตรกรรุ่นใหม่ ซึ่งจะมีส่วนสำคัญอย่างมากในอนาคตที่จะเป็นข้อต่อของความเชื่อมโยง ระหว่างกรมป่าไม้ในฐานะผู้พัฒนานวัตกรรมกับภาคประชาชนได้เป็นอย่างดี

๒. การสร้างระบบที่เลี้ยง โดยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ในทุกหน่วยงาน เป็นผู้ช่วยแนะนำให้คำปรึกษา และสนับสนุนการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากงานวิจัย เพื่อให้เกิดการถ่ายทอด

จากประสบการณ์ตรงของนักวิชาการป่าไม้ ไปยังกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ระบบที่เลี้ยงช่วยทำให้ผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือกลุ่มเป้าหมาย ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว และยังเป็นการป้องกันการล้มเลิกการใช้ประโยชน์นวัตกรรมกลางคันได้

๓. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เช่น การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้และการสาธิตเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากผลงานวิจัยของกรมป่าไม้ เพื่อขยาย / เพิ่มจำนวนกลุ่มเป้าหมายให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมจากผลงานวิจัย ซึ่งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือนี้ จะทำให้กลุ่มเป้าหมายสามารถได้รับความรู้ความเข้าใจ และบอกต่อเกี่ยวกับนวัตกรรมได้อย่างลึกซึ้งและรวดเร็วมากขึ้น ทั้งในระดับการฟัง การเห็น และการได้ลงมือปฏิบัติจริง อันจะก่อให้เกิดการขยายตัวของยอมรับนวัตกรรมได้อย่างกว้างขวางขึ้น

๔ การใช้กลยุทธ์และเทคนิคการสื่อสารที่เน้นการส่งผ่านความคิดจากบุคคลสู่บุคคล หรือจากกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์ เข้าอกเข้าใจ บนพื้นฐานการรับรู้สภาพสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตร่วมกัน ดังนี้

๔.๑ การจัดเวทีประชาชน เพื่อให้ชุมชน/ผู้สนใจ ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีได้ทดลองปฏิบัติ และได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับนักวิชาการป่าไม้ผู้พัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อขยายผลต่อไป

๔.๒ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Youtube Line และเว็บไซต์ ซึ่งมีจุดเด่นคือสามารถเผยแพร่เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากผลงานวิจัยที่เป็นข้อมูลสำคัญ หรือรูปภาพต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว สามารถสื่อความหมายได้ดีกว่าถ่ายทอดเป็นคำพูด หรือ ตัวหนังสือเพียงอย่างเดียว

๕. การกำหนดเนื้อหาสาระของเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้ที่จะใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ควรนำเสนอให้เห็นถึงความโดดเด่นของเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม ที่สร้างความรู้และโน้มน้าวให้เกิดการตัดสินใจที่จะยอมรับเทคโนโลยี ซึ่งควรมีองค์ประกอบดังนี้

๕.๑ คุณค่า และประโยชน์ของนวัตกรรม ควรนำเสนอเปรียบเทียบกับวิธีการเดิม หรือแบบอื่นที่กลุ่มเป้าหมายมีความคุ้นเคยอยู่ โดยควรนำเสนอข้อมูลของต้นทุน กำไร และสิ่งที่จะเกิดขึ้นหากมีการนำผลงานวิจัยนั้น ๆ ไปใช้ประโยชน์

๕.๒ ความสอดคล้อง และความเชื่อมโยง ควรนำเสนอเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ได้จากงานวิจัยในรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับวิถีชุมชนและวัฒนธรรมในพื้นที่ หรือในภูมิภาค โดยมุ่งเน้นเพื่อชี้ให้เห็นถึงการสนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยจากลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมาย

๕.๓ ความง่ายและไม่ซับซ้อน ควรนำเสนอแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติ ในการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ที่ง่ายและไม่ซับซ้อน กลุ่มเป้าหมายสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

๕.๔ ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ประโยชน์ ในการนี้หมายถึงความถึง การนำเสนอผลงานวิจัยควรพิจารณาถึงความคุ้มค่าในทางเศรษฐศาสตร์ โดยพิจารณาหากมีการเลิกใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดังกล่าวของกลุ่มเป้าหมายในอนาคต จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบใด ๆ

๕.๕ ความสามารถในการสังเกตผลที่เกิดขึ้นได้ โดยผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีจะต้องเน้นการแนะนำให้กลุ่มเป้าหมายสังเกตและติดตามผลที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมจากการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้ไปใช้ประโยชน์

๖. การติดตามและประเมินผล การถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้ ควรจะต้องมีการวิเคราะห์ผลการนำนวัตกรรมและองค์ความรู้จากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ รวมถึงวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และผลที่ได้รับ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยด้านป่าไม้ และแนวทางการขยายผลสู่กลุ่มเป้าหมายอื่นที่มากขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. พัฒนารูปแบบและแนวทางการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้ที่สามารถตอบสนอง และตรงความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในการใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้ปลูกสร้างสวนป่าสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่พัฒนาแล้ว ในการเพิ่มผลผลิตและเพิ่มมูลค่าของสวนป่าเศรษฐกิจ
2. ผู้ปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากผลงานวิจัยของกรมป่าไม้
3. ประชาชนมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การปลูก การจัดการ และการบำรุงรักษา ตลอดจนการพัฒนาการใช้ประโยชน์จากสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
4. กรมป่าไม้พัฒนาโครงการวิจัย/แผนงานวิจัยด้านป่าไม้ที่ตรงความต้องการของประชาชน และตรงตามความต้องการของหน่วยงานในการพัฒนางานด้านการส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนของเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้ที่ตอบสนอง และตรงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ก่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ
2. ร้อยละความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายในการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้ในการประกอบอาชีพ
3. จำนวนของประชาชนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการมีรายได้เพิ่มขึ้นและ/หรือ รายจ่ายของครัวเรือนลดลงจากการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้
4. จำนวนของแผนงาน/โครงการวิจัยของกรมป่าไม้ที่ได้รับการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของผู้ปลูกสร้างสวนป่าและเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่ปฏิบัติงานในด้านการส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจ หรือผู้ใช้ประโยชน์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้

ลงชื่อ.....

(.....นางสาวสุธาสินี โปธิสุนทร.....)

ผู้เสนอแนวคิด

(วันที่) ๓๑ / มีนาคม / ๒๕๖๖